

tíðindablaðið

Útgevart: p/f sosialurin

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

Politiskur- og fyrirtaksblaðstjóri: Krisjan Dahl

Bláðfólk: Høgni Djurhuus, Dagný Joensen og Jóhann Mortensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

sosialurin

Argjavegur 26
Postmoga 76,
3800 Tórshavn
telefon 11820

Privatir svimja — tað almenna held- ur høvðinum

BORGARLIGA landsstýri skal nú apa sær eftir borgarligum stjórn-um í øðrum londum. Teir skulu fremja eina sokallaða privatisering av almennum tænastum.

LANDSSTÝRIÐ ætla nú at lata privatum nakrar av teimum reyðu lastbilunum hjá Strandferðsluni. Hetta hendir uttan um leiðsluna á strandferðsluni. Hetta hendir eisini uttan um fleiri av teimum sum higartil hava koyrt hesar bilar. Hetta hendir uttan at nakar hevur klaga um, at tænastuveitingin við lastbilunum ikki er nóg góð, soleiðis sum hon hevur verið rikin higartil.

SO VIÐ OG VIÐ yvirtók strandferðslan allan flutning sjóvegis so hvørt tær ymisku farleiðirnar góvu hall. Stovnurin hevur síðani útbyggt tænastuveitingina til eisini at umfata flutning land- og loftvegis. Okkum kunnugt hava øll verið nøgd við hesa tænastuveiting bæði sjó-, land- og loftvegis. So-statt skuldi ongin orsök verið til at gjørt nakra broyting á hesum øki.

ÁÐRENN STOVNURIN fekk sínar egnu bilar, var mannagongdin tann, at avgreiðslurnar skuldu renna frá Per til Pól fyri at fáa ein bil til leigu tá tørvur var á tí. Ofta fingur teir bilar, ið beint áðrenn høvdu koyrt mold, eyr og grót ella slógv. Við hesum bilum skuldu so vørurnar hjá strandferðsluni flytast. Hóast avgreiðslurnar høvdu avtalar við onkrar privatar um koyring, so royndu hesir kortini at fáa sær aðra koyring eisini, og tað var ikki til fyrirumens fyrri tænastuveitingina hjá strandferðsluni.

oddagrein

TAD VAR EITT avgjørt framstig fyrri tænastuveitingina hjá stovnum tá hann fekk sínar egnu bilar. Tænastuveitingin gjørdist munandi betri og meira álitandi. Øll hava verið nøgd við hesa tænastuveiting. Eisini tann parturin av landsstýrinum, sum nú gongur á odda í privatiseringini, tí fólkaflokkurin var nevnliga partur av landsstýrinum, tá hesin parturin av tænastuveitingini hjá strandferðsluni kom upp at standa.

VIT HALDA AT strandferðslan og tænastuøki hennara er ein heild. Tað er at spæla við fólksins ognir tá borgarliga landsstýri letur nøkrum privatpersónum partar av strandferðsluni. Talan er um nakrar farleiðir, ið hesir persónar hava áhuga fyrri, meðan strandferðslan og harvið skattgjaldarin skulu hanga uppá tað, sum ikki hevur áhuga hjá hesum persónum tí tað er ov trupult at reka.

TÁ EIN SKAL spæla borgarligur og fremja privatisering so átti ein at gjørt tað so, at talan veruliga varð um privatisering, og t.v.s. at teir privatu fingur alla strandferðsluna at reka sum eina vanliga privata fyrirøku. Tá høvdu við sær hvussu stór nøgdin ella rættari ónøgdin hevði verið bæði viðvíkjandi tænastuveitingini og prís- v.s. skattgjaldarin heldur høvðinum uppi.

TALAN ER IKKI um nakra veruliga privatisering. Talan er um eina kamoufleraða samanblanding av almennum og privatum, soleiðis at nakrir privatmenn sleppa at svimja, meðan tað almenna og t.v.s. skattgjaldarin heldur høvðinum uppi.

At taka sær av sínum egnu

Mangar vanlagnur mundu vera í gomlum døgum, tí eingin møguleiki var at fáa læknahjálpi til tað fólk, ið búði á hesum klettum. Tiansheldur aðra hjálpi, sum gomul, sjúk og óhjálpin kunnu fáa í dag, og sum øll framkomin samfeløg megu hava ráð til.

Eisini er vert at minna á, at mangan mundi spurningurin verða, um nakað var at lata læknar fáa aftur fyrri, um hann vildi kaga inn á gólvíð hjá onkrum sjúklingi, ið ofta var illa komin, áður enn roynt varð eftir læknahjálpi. Sannast mátti tí orðatakið, at ein armóin rættir aðrari hondina.

Tað var tí eitt stórt framstig, tá ið sjúkrakassarnir vórðu settir á stovn, sum skjótt gjørdist ein landsumfevandi stovnur. Soleiðis góvust møguleikar fyrri at fáa læknahjálpi, og sannast mátti her, sum so mangan, at felagsskapir og samtek eru frægasta gongda leiðin.

Eitt er at fegnast um, at tað er ikki í so stóran mun spurningurin um pening nú á døgum. Øll kunnu fáa lækna og sjúkráhus, um tey eru múgvandi ella ikki.

Vert er at hava í huga, at hesi viðurskipti eru ikki so munandi broytt til tað betra av sær sjálvum. Fyri hesum hava menn barst og stríðst fyrri at bota um korini hjá gomlum sjúkum og annars øllum treingjandi. Soleiðis at hesi hava munandi betri kor, enn bert fyrri fáum árum at kalla.

Tað er eisini at fegnast um, at tildømis gomul fólk skulu kunna fáa heimahjálpi, sum í mongum føri

gevrur teimum møguleika at verða í egnum heimi. Har, sum tey í felstu færum hava livað størsta partin av livinum. Hetta kann neyvan metast við tað, ið tað er vert.

Kring land okkara eru tað mong, ið hava síni óhjálpu foreldur, systkin ella næstingar inni ella búgva saman við teimum. Ella tað var eitt brekað barn, sum í mongum føri tekur meiri enn allar kreftirnar frá mammuni.

Tað, ið eg vil við hesum greinastubba, er at visa á, at her er eitt brek í verandi lóg, tí hon hóskar ikki til okkara viðurskipti.

Tað er soleiðis, at tey, ið taka sær av sínum egnum, sum eru óhjálpin, ikki kunnu vera heimahjálpi hjá hesum, og tað kann ikki vera rætt.

Tað kann vera ein, ið alt samdøgríð er um hjálparleysa fadur, móður, systkin ella næstingar. Ella sum eg nevndi, eitt brekað barn.

Hesi verða meir enn bundin, og avskorin frá at kunna vinna nakað.

Hetta er órættvist imóti teimum, sum eru soleiðis fyrri, at tey fegin vilja, men mangan kenna seg noydd til at vera um óhjálpin fólk. Kenna og vita, at tey eru næst til at taka sær av sínum egnum. Hvát er meiri natúrligt.

Mong munnu eisini ásanna tað sum rangvørt, at einans uttanhýsisfólk, ella fremmand kunnu verða heimahjálpi. Tá ið tey sjálvi kortini megu taka sær av teimum ta longri tíðina av samdøgrinum.

Torført er at fáa broytt verandi lóg eftir tí, ið her er ført fram, tí lógin er gjørd til býarsamfelagið, sum er Danmark.

Ti hevur javnaðarflokkurin lagt uppskot fyrri tingið um serstaka lóg, sum heimilar, at tey, ið taka sær av sínum egnum ella næstu, sum eru óhjálpin, skulu kunna koma undir eitt slag av heimahjálparskipan. Eina skipan, sum hóskar til okkara viðurskipti, og sum ger, at hesi kunnu fáa eina samsýning, ið svarar til eina einkjupensión.

Um hendan skipan verður nakað útbygd, so er hetta eisini ein góð figgjarglig loysn, tí hesi spara samfelagnum í milliónum.

Um so er at eitt hundrad fólk hava hendan tørv, so verður hetta mettt at kosta umleið 5 milliónir krónir.

Skuldu hesi farið á eitt heim, ellis- ella røktarheim, so vildi hetta kostað umleið 30 milliónir krónir.

Vonandi fær hetta uppskotið undirtøku í tinginum.

Jørgen Thomsen

Gerið berghol til Signabø og útbyggið Kollafjørð

Eg frætti í útvarpinum, at menn vóru farnir at tosa um ferjusamband millum Sund og Skálafjørð. Eisini varð nevnt Sandvík-Skálafjørð.

Hesir menn eru nakrir av teimum, ið eru fólkavaldir at umsita og útbyggi land okkara fyrri landsins íbúgvir og pening, sum verður kravdur

av Føroya fólkum sum skattur ella lán, sum vit eftir førimuni borga fyrri.

Sum føddur og uppvaksin í Kaldbak skal eg upplýsa at fjørðurin

liggur opin móti eystan og er brimpláss bæði á norður- og suðursíðu inn um sund. At hugsa um Sandvík er ikki skilatos, har er brimpláss frá land-nyrdingi og eystan. Hetta kann ein bert kunna seg um við at siggja Sandvík-armolina, og hvussu stutt oman tað er vallað. Harumframt er boði og ógvuliga ójavnur botnur, grunt og flúrar. Nei latið Kalsbaksfjørð verða tað hann er, alipláss fyrri sjógv og fjørumat.

Nú talan er um berghol millum Kaldbaksfjørð og Signabø, so vil hetta koma at bota so nógv um samferðsluna (undri meg bert yvir, at hetta ikki bleiv berghol nr. 1). Her fáa vit samband við mest tíðandi miðdepul í landinum — Kollafjørð — við sínum

góða sambandi í allar ættir, har er kyrrupláss, lagaligt við lendi til keiri og pakkhus og besta farleið inn á Skálafjørðin við ferju, eitt nú fyrri teim, sum skulu millum flogvöllin og Skálafjørðin.

— Ofta er eisini trongligt í Tórshavnar havn. Vestanfyrri er skipasmíðja, isvirki, fiska- og flakavirki, saltsøla og oljusøla. Eystanfyrri er alt ov trong-

ligt bæði hvat kei og keiøki viðvíkur. Hetta eigur at nýtast til ferðamanna- og turistskip. Koyrið so øll farmaskip norður á Kollafjørð og byggið pakkhus har og farið igongd við hetta ongantið ov skjótt, men sjálvandi eftir sum hin peningaliga støðan loyvir tí.

HM

Tað loysir seg at lesa

sosialin